

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 201/22

Luxembourg, 15. december 2022

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v zadevi C-204/21 | Komisija / Poljska (Neodvisnost in zasebno življenje sodnikov)

Generalni pravobranilec Anthony Michael Collins: poljsko pravo, s katerim se spreminjajo pravila o organizaciji splošnih sodišč in vrhovnega sodišča, krši pravo Unije

Kršitev prava Unije zajema to, da se nacionalnim sodiščem odvzema možnost, da zagotovijo, da pravo Unije uporablja neodvisno in nepristransko sodišče v vseh primerih, pri čemer se disciplinskemu senatu vrhovnega sodišča podeljuje pristojnost za zadeve v zvezi s statusom sodnikov in kršitvijo pravic sodnikov do spoštovanja zasebnega življenja in do varstva osebnih podatkov

Potem ko je Poljska 20. decembra 2019 sprejela zakon, ki spreminja zlasti nacionalna pravila o organizaciji splošnih sodišč in vrhovnega sodišča (zakon o spremembi), je Komisija vložila tožbo proti tej državi članici, s katero je predlagala ugotovitev, da Poljska krši različne določbe prava Unije. Komisija trdi, da zakon o spremembi omejuje ali izključuje možnost, da nacionalno sodišče posameznikom, ki uveljavljajo pravice iz prava Unije, zagotovi dostop do neodvisnega, nepristranskega in z zakonom predhodno ustanovljenega sodišča. Komisija tudi trdi, da zakon o spremembi – ker je se tem zakonom disciplinskemu senatu vrhovnega sodišča (disciplinski senat), katerega neodvisnost in nepristranskost nista zagotovljeni, podeljena pristojnost za zadeve v zvezi s statusom sodnikov – posega v neodvisnost sodnikov, katerih status je predmet presoje disciplinskega senata. Komisija poleg tega trdi, da zakon o spremembi s tem, da sodnikom nalaga, da pred imenovanjem predložijo informacije o javnem in družbenem delovanju v združenjih in nepridobitnih ustanovah, vključno z informacijami o članstvu v politični stranki, ter da te podatke objavijo, krši njihovi pravici do spoštovanja zasebnega življenja in varstva osebnih podatkov.

Komisija je Sodišče tudi pozvala, naj Poljski odredi, da do izdaje sodbe, s katero bo vsebinsko odločeno o tožbi glede kršitve, zadrži uporabo več določb zakona o spremembi. Podpredsednica Sodišča je s sklepom z dne 14. julija 2021¹ ugodila predlogu Komisije za izdajo začasne odredbe. Podpredsednik Sodišča je 27. oktobra 2021 Poljski naložil,² naj Komisiji plačuje periodično denarno kazen v višini 1.000.000 EUR dnevno, dokler v celoti ne izpolni sklepa z dne 14. julija 2021 ali, če tega ne stori, do dneva razglasitve sodbe v zadevi C-204/21.

Generalni pravobranilec Anthony Michael Collins v sklepnih predlogih, ki jih je predstavil danes, ugotavlja, prvič, da zakon o spremembi podeljuje senatu za izredni nadzor in javne zadeve vrhovnega sodišča (senat za izredni nadzor) izključno pristojnost za odločanje o očitkih, ki se med drugim nanašajo na neobstoj neodvisnosti sodnika ali sodišča, za zagotavljanje pravnega sredstva v tem okviru. V zvezi s tem generalni pravobranilec poudarja, da pridržanje pristojnosti za odločanje o tej zadevi senatu za izredni nadzor **samo po sebi** ne preprečuje nacionalnim sodiščem, da bi preverila, ali sodnik ali sodišče izpolnjuje zahtevo po neodvisnosti. Nasprotno, če ta sodišča dvomijo, ali je bila

¹ Sklep z dne 14. julija 2021, Komisija/Poljska (C-204/21 R, glej tudi sporočilo za medije št. 127/21).

² Sklep z dne 27. oktobra 2021, Komisija/Poljska (C-204/21 R, glej tudi sporočilo za medije št. 192/21).

zahteva po neodvisnosti upoštevana, lahko to vprašanje predložijo v odločanje senatu za izredni nadzor. Generalni pravobranilec tako predlaga, naj Sodišče zavrne tožbo Komisije v delu, v katerem izpodbija zakonitost izključne pristojnosti, podeljene senatu za izredni nadzor.

Drugič, generalni pravobranilec poudarja, da zakon o spremembi **vsem poljskim sodiščem onemogoča, da bi postavila ali obravnavala vprašanje glede zakonitosti imenovanja sodnika oziroma njegove pristojnosti za opravljanje sodniške funkcije**. Po mnenju generalnega pravobranilca ta prepoved presega obveznost sodišča, da se vzdrži presoje akta o imenovanju sodnika, ki ga sprejme predsednik Republike, in poljskim sodiščem **onemogoča obravnavalo vprašanja glede neodvisnosti sestave sodišča**.

Tretjič, generalni pravobranilec ugotavlja, da v skladu z zakonom o spremembi **sodnikovo preverjanje izpolnjevanja zahtev po neodvisnem, nepristranskem in z zakonom predhodno ustanovljenem sodišču**, vključno z odločitvijo o predložitvi zadeve Sodišču za predhodno odločanje, **lahko pomeni disciplinsko kršitev**. Ker disciplinski senat ne izpolnjuje zahteve po neodvisnosti in nepristranskosti,³ obstaja večje tveganje, da **bodo zadevne določbe zakona o spremembi predmet razlage, ki bo omogočala, da se bo disciplinska ureditev uporabljala za vplivanje na sodne odločbe**.

Četrtič, generalni pravobranilec A. M. Collins poudarja, da čeprav **disciplinski senat ni neodvisen in nepristranski sodni organ**, mu je z zakonom o spremembi podeljena pristojnost za obravnavo in odločanje o primerih, ki neposredno vplivajo na status sodnikov in pomožnih sodnikov ter opravljanje njihove funkcije. Te zadeve vključujejo predloge za izdajo dovoljenja za začetek kazenskega postopka proti sodnikom in pomožnim sodnikom ali za odvzem njihove prostosti ter zadeve s področja delovnega prava in prava socialne varnosti v zvezi s sodniki vrhovnega sodišča in zadeve, ki se nanašajo na obvezno upokožitev teh sodnikov.

Generalni pravobranilec zato meni, da **določbe zakona o spremembi glede prepovedi sodnikom, da obravnavajo vprašanja v zvezi z neodvisnostjo sodišča, ustrezne disciplinske ureditve in podelitve pristojnosti disciplinskemu senatu v teh zadevah, vse kršijo zahtevo po neodvisnem in nepristranskem sodišču v smislu prava Unije**. Generalni pravobranilec A. M. Collins tako predlaga, naj **Sodišče ugodi tožbi Komisije v zvezi s temi razlogi**.

Nazadnje, glede obveznosti sodnikov, da prijavijo svoje članstvo v politični stranki, združenju ali položaju v organu nepridobitne ustanove ter objavijo te podatke, generalni pravobranilec meni, da lahko taka zahteva pomeni **obdelavo občutljivih podatkov** v smislu SUVP. V tem okviru generalni pravobranilec poudarja, da Poljska ni navedla, kakšne ukrepe je sprejela za zaščito pravice sodnikov do varstva takšnih osebnih podatkov in njihove pravice do spoštovanja zasebnega življenja, **kar samo po sebi pomeni kršitev teh pravic**.

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vloži Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vloži novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

³ Sodba z dne 15. julija 2021, Komisija/Poljska ([C-791/19](#), glej tudi sporočilo za medije št. [130/21](#)).

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

Kontaktna oseba: Jaroslaw Zasada ☎ (+352) 43032793

Posnetki s predstavitve sklepnih predlogov so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 22964106.

Ostanite povezani!

